

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๑๖ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ทูเรียนพันธุ์เมียดในสมุย (*Durio zibethinus* 'Met Nai Samui')
๒. ทูเรียนพันธุ์ก้านยาวไร่สุรจิต (*Durio zibethinus* 'Karn Yarw Rai Surajit')
๓. พืชพันธุ์รอยัล ไอซ์ (*Prunus persica* 'Royal Ice')
๔. พืชพันธุ์รอยัล สโนว์ (*Prunus persica* 'Royal Snow')
๕. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ กลิตเตอร์ (*Curcuma alismatifolia* 'Star Glitter')
๖. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ซาฮารา (*Curcuma* 'Star Sahara')
๗. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เซนเซชั่น (*Curcuma* 'Star Sensation')
๘. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอร์เอฟเวอร์ (*Curcuma* 'Star Forever')
๙. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอเรสต้า (*Curcuma* 'Star Foresta')
๑๐. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ แฟรี่ (*Curcuma alismatifolia* 'Star Fairy')
๑๑. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เมโลดี้ (*Curcuma* 'Star Melody')
๑๒. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ สปิริต (*Curcuma alismatifolia* 'Star Spirit')
๑๓. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท กลอรี (*Curcuma* 'Sweet Glory')
๑๔. ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท บราวน์ (*Curcuma* 'Sweet Browny')
๑๕. คีนัวพันธุ์นิลเกษตรหลวง (*Chenopodium quinoa* 'Nil Kaset Luang')
๑๖. คีนัวพันธุ์โกเมนเกษตรหลวง (*Chenopodium quinoa* 'Komen Kaset Luang')

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายภัสชญภณ หมื่นแจ้ง)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ทุเรียนพันธุ์เม็ดในสมุย
(*Durio zibethinus* ‘Met Nai Samui’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล 1. นางพริยา กาญจนานุรักษ์
 2. นายสุกฤษ เจริญรัตน์

ที่อยู่ 195/3 ม.1 ต.แม่น้ำ อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี 84330

โทรศัพท์ 088-761-1575, 095-138-4087

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ทุเรียนพันธุ์เม็ดในสมุย ได้จากการเพาะเมล็ดทุเรียนพันธุ์ชะนี โดยประมาณปี พ.ศ. 2530 นายแผ้ว ทองปาน เกษตรกรจังหวัดสุราษฎร์ธานี เจ้าของพื้นที่สวนหมู่ที่ 2 ตำบลแม่น้ำ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ปลูกต้นทุเรียนไว้ในสวนหลากหลายพันธุ์ เช่น ชะนี หมอนทอง และก้านยาว ได้กินทุเรียนพันธุ์ชะนีในสวนและนำเมล็ดไปปลูกจนกระทั่งเจริญเติบโตเป็นต้นและให้ผลผลิต หลังจากนั้นปี พ.ศ. 2550 นายแผ้ว ทองปาน ผู้เป็นตาได้ส่งต่อสวนทุเรียนให้แก่หลานดูแล คือ นางพริยา กาญจนานุรักษ์ และนายสุกฤษ เจริญรัตน์ โดยได้ดูแลสวนและจำหน่ายผลทุเรียนพันธุ์ต่าง ๆ ที่ปลูกในแปลงเดียวกันมาหลายปี ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2559 ได้สังเกตพบว่าผลทุเรียนต้นหนึ่งมีลักษณะรูปทรงกลมรี สีเขียวอ่อน เนื้อสีเหลืองเข้ม รสชาติหวานเข้มปานกลาง เนื้อด้านนอกมีความนุ่มละมุน เนื้อด้านในเหนียวมาก เมล็ดลีบบาง ร้อยละ 85 ซึ่งมีความแตกต่างจากทุเรียนพันธุ์ชะนีทั่วไปที่ส่วนใหญ่แล้วเมล็ดจะค่อนข้างใหญ่ จึงได้สอบถามประวัติต้นทุเรียนดังกล่าวจากนายแผ้ว ทองปาน จึงได้ทราบว่า เป็นต้นที่ได้จากการเพาะเมล็ดจากทุเรียนพันธุ์ชะนี และเมื่อปี พ.ศ. 2563 นางพริยา กาญจนานุรักษ์ และนาย สุกฤษ เจริญรัตน์ เห็นว่าผู้คนเริ่มมีความสนใจแพร่หลายในทุเรียนพันธุ์นี้มากขึ้น ได้ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเสียบยอดเพื่อปลูกเพิ่มเติมในสวน และตั้งชื่อพันธุ์ว่า เม็ดในสมุย ตามแหล่งที่มา

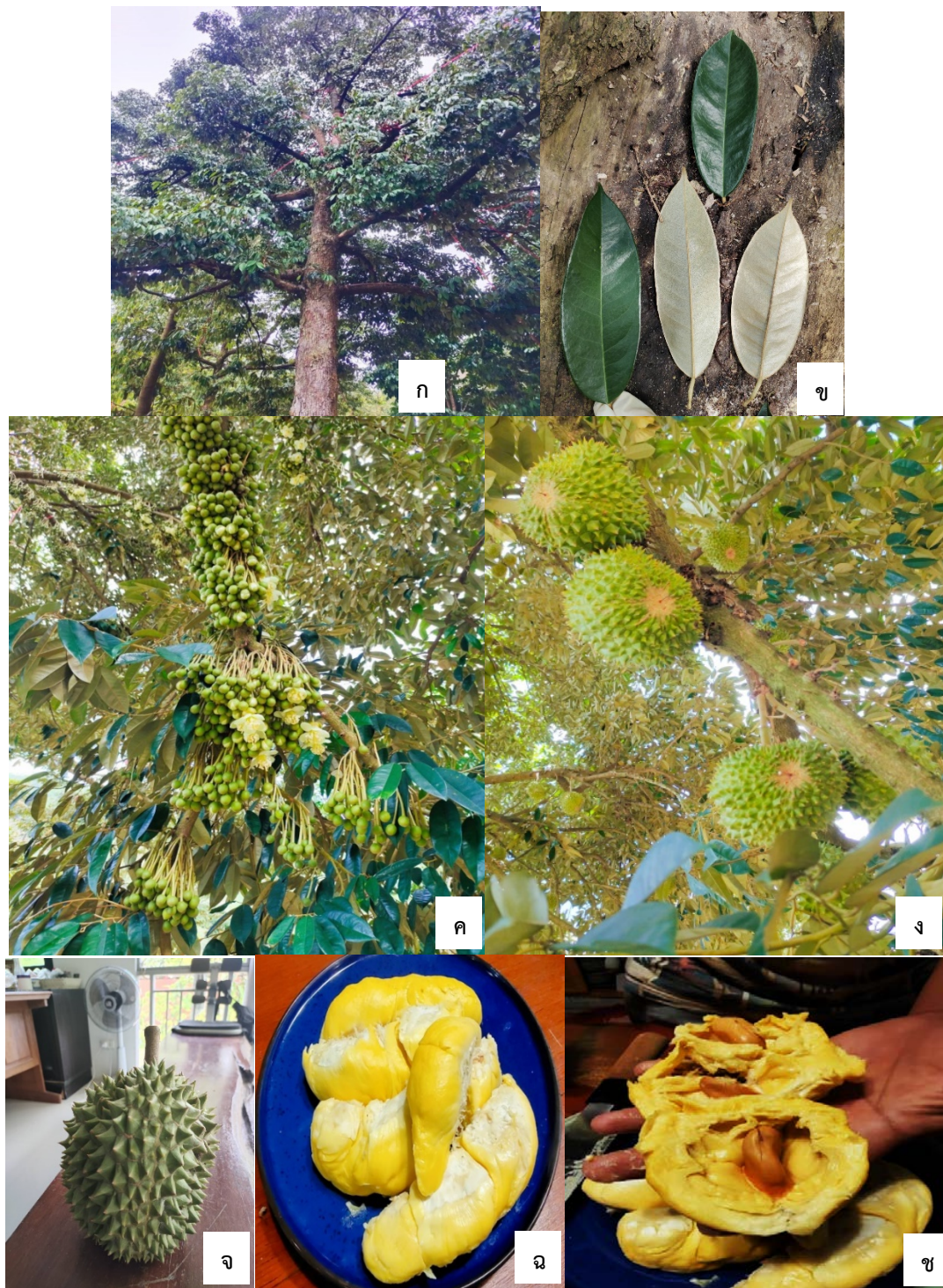
แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2530	นายแผ้ว ทองปาน เพาะเมล็ดทุเรียนพันธุ์ชะนี	อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี
	↓	
2550	นายแผ้ว ทองปาน ได้ส่งต่อสวนทุเรียนให้แก่หลาน	
	ดูแล ↓	

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2559	สังเกตพบว่าผลทุเรียนต้นหนึ่งมีลักษณะแตกต่าง	อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี
	↓	
2563	ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเสียบยอด	
	↓	
2564	ตั้งชื่อพันธุ์เมล็ดในสมุย	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ทุเรียนพันธุ์เมล็ดในสมุย ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Durio zibethinus</i> ‘Met Nai Samui’ ไม้ต้น ไม้ผล
ราก	ต้นแม่ที่ได้จากการเพาะเมล็ดมีระบบรากแก้ว
ลำต้น	กิ่งก้านแตกออกจากลำต้นทำมุม 90 องศา
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปขอบขนาน กว้างเฉลี่ย 5.5 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 14 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ โคนใบรูปปลีมน แผ่นใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน แผ่นใบด้านล่างสีน้ำตาลเทา แผ่นใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ก้านใบโค้ง กว้างเฉลี่ย 0.2 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 2.8 เซนติเมตร
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงหลั่น ออกตามกิ่ง ดอกตูมรูปไข่ ปลายดอกโค้งมน กลีบดอกสีขาวอมเหลือง เกสรเพศผู้มีจำนวนมาก
ผล	ผลเดี่ยว รูปกลมรี กว้างเฉลี่ย 12.0 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 20.0 เซนติเมตร ปลายผลตัดฐาน ผลบ่ม ส่วนใหญ่มี 4-5 พู ร่องพูตื้น เปลือกผลอ่อนสีเขียวอ่อน เปลือกกลางพูหนา 0.8 - 1.0 เซนติเมตร หนามทรงฐานป้าน ปลายแหลมแบบทรงพีระมิด รอยต่อขั้วผลนูนน้อย เนื้อละเอียด มีเส้นใยเล็กน้อย สีเหลืองเข้ม เนื้อหนา 1.2 – 1.8 เซนติเมตร ก้านผลยาวเฉลี่ย 30.0 เซนติเมตร น้ำหนักผล 1.0 – 3.5 กิโลกรัม
เมล็ด	เมล็ดรูปไข่ กว้างเฉลี่ย 2.0 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 5.0 เซนติเมตร หนาเฉลี่ย 1.0 เซนติเมตร เมล็ดสีน้ำตาลเข้ม

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของทุเรียนพันธุ์เม็ดในสมุย

ก ต้น ข ใบ ค ดอก ง ผลบนต้น จ ผล ฉ เนื้อ ช เมล็ด

ทุเรียนพันธุ์เม็ดในสมุย

ทุเรียนพันธุ์ก้านยาวไร่สุรจิต
(*Durio zibethinus* ‘Karn Yarw Rai Surajit’)

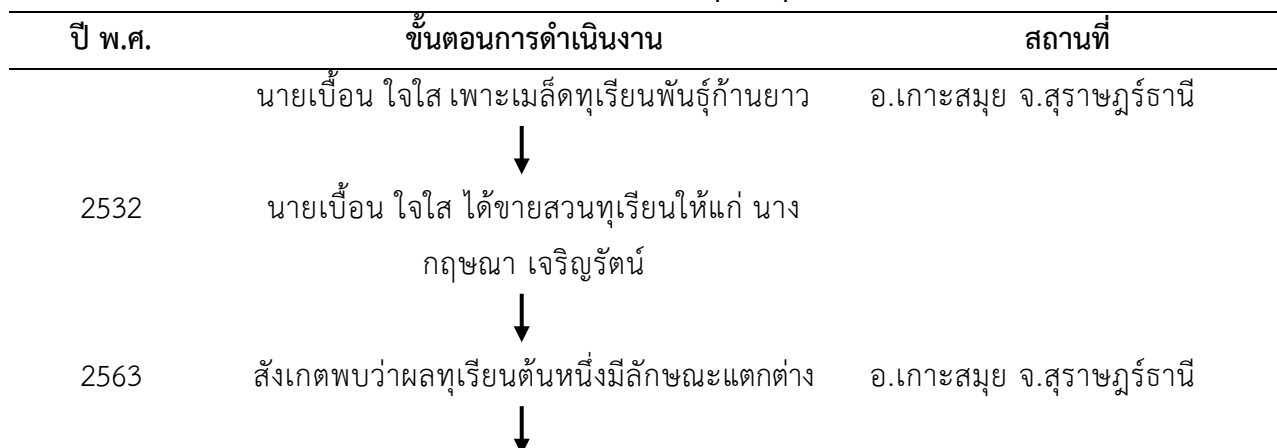
ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล 1. นางพริยา กาญจนานุรักษ์
 2. นายสุกฤษ เจริญรัตน์
ที่อยู่ 195/3 ม.1 ต.แม่น้ำ อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี 84330
โทรศัพท์ 088-761-1575, 095-138-4087

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ทุเรียนพันธุ์ก้านยาวไร่สุรจิตได้จากการเพาะเมล็ดทุเรียนพันธุ์ก้านยาว ในพื้นที่สวน หมู่ที่ 2 ตำบล แม่น้ำ อำเภอกาญจนบุรี จังหวัด สุราษฎร์ธานี เจ้าของสวนเดิมคือ นายเปื้อน ใจใส ได้ขาย ที่สวนแปลงนี้ในปี พ.ศ. 2532 นางกฤษณา เจริญรัตน์ ผู้เป็นแม่ของนายสุกฤษ เจริญรัตน์ ได้ซื้อสวนแปลง ดังกล่าวไว้ ซึ่งมีต้นทุเรียนอยู่ในสวนอายุต้นประมาณ 50-60 ปี นางกฤษณา เจริญรัตน์ ได้จำหน่ายผล ทุเรียนพันธุ์ก้านยาวไร่สุรจิตคละไปกับทุเรียนพันธุ์อื่น ๆ ที่อยู่ในสวนเดียวกันเป็นเวลาหลายปี หลังจากนั้น นางกฤษณา เจริญรัตน์ ได้ส่งมอบหน้าที่ดูแลให้กับ นางพริยา กาญจนานุรักษ์ และนายสุกฤษ เจริญรัตน์ เป็นผู้ดูแลต้นทุเรียนในสวน ในปี พ.ศ. 2563 ได้สังเกตเห็นว่าลักษณะของเนื้อทุเรียนพันธุ์นี้มีความ แตกต่างจากพันธุ์อื่น ๆ คือ มีเนื้อละเอียดมาก สีเหลืองนวล รสชาติเข้มข้น หวานหอมและมีความมันมาก สามารถรับประทานได้หลายระยะ ตั้งแต่ระยะสุก ระยะสุกจัด ระยะสุกงอม จากการสอบถามนายเปื้อน ใจใส พบว่าเป็นต้นที่ได้จากการเพาะเมล็ดทุเรียนพันธุ์ก้านยาว นางพริยา กาญจนานุรักษ์ และ นายสุกฤษ เจริญรัตน์ จึงขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเสียบยอดและนำไปปลูกในสวน และตั้งชื่อทุเรียนพันธุ์นี้ว่าก้านยาวไร่สุ รจิต

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2563	ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเสียบยอด ตั้งชื่อพันธุ์ก้านยาวไร่สุรจิต	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย พุเรียนพันธุ์ไร่สุรจิต ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Durio zibethinus</i> 'Karn Yarw Rai Surajit' ไม้ต้น ไม้ผล
ราก	ต้นแม่ที่ได้จากการเพาะเมล็ดมีระบบรากแก้ว
ลำต้น	เป็นทรงพุ่มมียอดประธาน 2 ยอด มีการแตกกิ่งก้านไม่เป็นระเบียบ
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปขอบขนาน กว้างเฉลี่ย 6.0 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 15.5 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ โคนใบรูปปลีมน แผ่นใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน แผ่นใบด้านล่างสี น้ำตาลเทา ก้านใบยาวเฉลี่ย 3.0 เซนติเมตร
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงหลั่น ออกตามกิ่ง ดอกตูมรูปไข่ ปลายดอกแหลม กลีบดอกสีขาว เกสรเพศ ผู้มีจำนวนมาก
ผล	ผลเดี่ยว รูปกลม กว้างเฉลี่ย 16.5 เซนติเมตร ยาวเฉลี่ย 15.0 เซนติเมตร ปลายผลมน ฐานผล บวม มี 5 พู ส่วนใหญ่มี 4-5 พู ร่องพูตื้น เปลือกผลสีเขียวอมน้ำตาล เปลือกกลางพูหนา 1.0 - 1.2 เซนติเมตร หนามถี่เล็ก รอยต่อข้อผลนูนน้อย เนื้อละเอียด มีเส้นใยเล็กน้อย สีเหลืองนวล เนื้อหนา 1.5 – 1.8 เซนติเมตร ก้านผลยาวเฉลี่ย 19.5 เซนติเมตร น้ำหนักผล 1.5 – 3.0 กิโลกรัม
เมล็ด	เมล็ดรูปไข่ ทรงกลม กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร หนา 2.0 เซนติเมตร เมล็ดสี น้ำตาล ส่วนใหญ่เมล็ดกลางไม่ลีบ

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของทุเรียนพันธุ์ก้านยาวไร้สุรจิต

ก ต้น ข ใบ ค ผล ง เนื้อและเมล็ด

ทุเรียนพันธุ์ก้านยาวไร้สุรจิต

พีชพันธุ์รอยัล ไอซ์
(*Prunus persica* 'Royal Ice')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล มุลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่ 65 หมู่ 1 ถ.สุเทพ ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053-810765

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พีช (peach) เป็นไม้ผลยืนต้นเขตหนาวชนิดผลัดใบ (deciduous temperate zoned fruit tree) ที่มูลนิธิโครงการหลวงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อให้เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 มูลนิธิโครงการหลวงให้การสนับสนุนงานวิจัยแก่ ดร. อุณาจุ บัญ ประกอบ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ดำเนินโครงการปรับปรุงพันธุ์ไม้ผลเขตหนาว โดยนำพีช และเนคทารีน มาปลูกทดสอบเพื่อคัดเลือกพันธุ์ดีและผสมพันธุ์เพื่อสร้างพันธุ์ดีใหม่ ๆ ที่สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ มีระดับความสูง 1,400 เมตร จากระดับน้ำทะเล และศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ขุนวาง อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ มีระดับความสูง 1,300 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

พีชพันธุ์รอยัล ไอซ์ (Royal Ice) เป็นพันธุ์ลูกผสมที่เกิดขึ้นที่สถานีฯ อ่างขาง ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างเนคทารีน พันธุ์ Branca พันธุ์แม่ กับพีช พันธุ์อำพันอ่างขาง 1 พันธุ์พ่อ โดยพันธุ์แม่เป็นเนคทารีนพันธุ์ Branca ซึ่งเป็นพันธุ์ของประเทศบราซิลโดยนำเข้ามาจากประเทศออสเตรเลียมีลักษณะเด่นคือ ให้ผลสีแดงสดใส เนื้อสีขาว รสชาติหวานและปริมาณกรดต่ำ แต่มีข้อด้อยคือ การเจริญเติบโตและปรับตัวเข้ากับสภาพภูมิอากาศบนพื้นที่สูงยังอยู่ในระดับปานกลางและผลมีขนาดเล็ก และพันธุ์พ่อเป็นพีชพันธุ์อำพันอ่างขาง 1 เป็นพันธุ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ผ่านการทดสอบแล้วขึ้นทะเบียนพันธุ์พีช ตาม พรบ. พันธุ์พืช พ.ศ. 2518 เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 โดยมีลักษณะเด่นคือ การเจริญเติบโต ออกดอกและติดผลดีสำหรับสภาพอากาศบนพื้นที่สูง ผลพีชสีเหลืองขึ้นสีแดง เนื้อสีเหลือง แข็งกรอบ รสชาติหวานอมเปรี้ยวปริมาณกรดสูง ความแน่นเนื้อดี

ดำเนินการผสมพันธุ์ในปี พ.ศ. 2547 ได้ต้นลูกผสมจำนวน 50 ต้น ปลูกทดสอบและประเมินในแปลงทดลองระยะชิดภายในสถานีฯ อ่างขาง ต้นลูกผสมให้ผลพีชในปี พ.ศ. 2551-2553 จึงคัดเลือกกรอบที่ 1 ได้จำนวน 7 รหัส แล้วนำไปทดสอบเพิ่มเติมที่ ศูนย์วิจัยฯ ขุนวางเพื่อประเมินการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิต จนถึง ปี พ.ศ. 2553 จึงทำการคัดเลือกกรอบที่ 2 พบว่ามีลูกผสมที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน 2 รหัส คือ รหัส 47138 B5T5 และ 47138 B5T34 จากนั้นได้ขยายเพิ่มจำนวนต้นเพื่อการทดสอบเชิงพาณิชย์ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2556 จนถึง ปี พ.ศ. 2563 ในแปลงทดลองของ สถานีฯ อ่างขาง

และ สถานีฯ อินทนนท์ หน่วยวิจัยขุนห้วยแห้ง อ.จอมทอง จ. เชียงใหม่ มีระดับความสูง 1,250 เมตร ผลการทดสอบและประเมินเชิงพาณิชย์พบว่า พืชลูกผสมรหัส 47138 B5T5 ต้องการอุณหภูมิที่หนาวเย็นสะสมช่วงฤดูหนาวเพื่อให้พ้นจากการพักตัวประมาณ 250 CU (chilling unit) โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับพืชพันธุ์ Jade ซึ่งมีความใกล้เคียงกันในการพัฒนาและการฟื้นการพักตัวของตาใบและตาดอก ต้นพืชลูกผสมสร้างตาดอกได้ดี ดอกมีการบานและติดผลเป็นอย่างดี เวลาการบานของดอกและการเก็บเกี่ยวขึ้นอยู่กับสภาพอากาศในแต่ละปีต้นพืชที่อินทนนท์มีดอกบานในช่วงประมาณ ต้นเดือนถึงปลายเดือนธันวาคม และเก็บเกี่ยวผลในช่วงกลางเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม ในขณะที่ต้นพืชที่อ่างขางมีดอกบานในช่วงประมาณ ปลายเดือนธันวาคมถึงกลางเดือนมกราคม และเก็บเกี่ยวผลในช่วงกลางเดือนถึงปลายเดือนพฤษภาคมลูกผสมรหัส 47138 B5T5 มีช่วงเวลาดอกบานและติดผล เร็วกว่า ลูกผสมรหัส 47138 B5T34 ประมาณหนึ่งถึงสองสัปดาห์ แต่มีช่วงเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิต ช้ากว่า ประมาณหนึ่งถึงสองสัปดาห์ โดยคัดเลือกได้ผลทรงกลม เมื่อผลแก่กับริบรูณผิวเปลือกสีชมพูแดง เนื้อสีขาวนวล เนื้อหุลดล่อน น้ำหนักผลประมาณ 100-150 กรัม มีรสหวานปริมาณกรดต่ำ ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ ประมาณ 9-12 องศาบริกซ์ ปริมาณกรดที่ไทเตรทได้ ประมาณร้อยละ 0.39 เนื้อแข็งกรอบโดยมีความแน่นเนื้อประมาณ 18-25 N ทนทานการจัดการและการขนส่งได้ดี เมื่อผลสุกเนื้ออ่อนนุ่มฉ่ำน้ำ รสหวานและมีกลิ่นหอม

การดำเนินงานโครงการปรับปรุงพันธุ์ ประกอบด้วย หัวหน้าโครงการคือ รศ.ดร. อุณา รุจ บุญประกอบ สังกัด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้ร่วมโครงการคือ นายศรรังสรรค์ ไทยสมัคร ว่าที่รต. ธรรมนูญ มาบางครุ และ นายพรประเสริฐ ธรรมอินทร์ สังกัด มูลนิธิโครงการหลวง

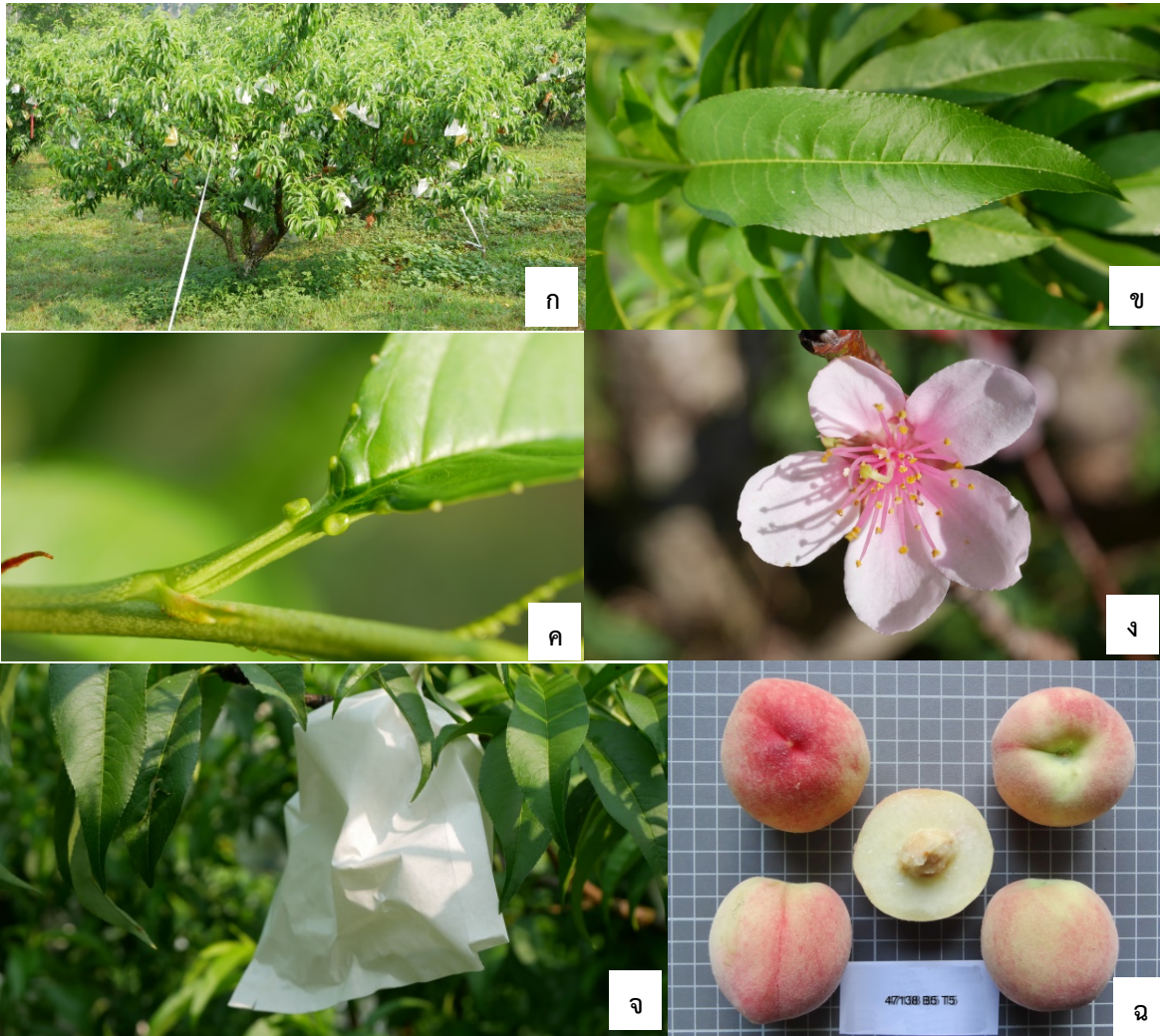
แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2547	เนคทารีนพันธุ์ Branca x พืชพันธุ์อ่างขาง 1 ปลูกทดสอบและประเมินในแปลงทดลองระยะชิด	สถานีฯ อ่างขาง
	↓	
2551	คัดเลือกลูกผสมรอบที่ 1 ได้จำนวน 7 รหัส	สถานีฯ อ่างขาง ศูนย์วิจัยฯ ขุนวาง
	↓	
2553	คัดเลือกลูกผสมรอบที่ 2 ได้จำนวน 2 รหัส	สถานีฯ อ่างขาง ศูนย์วิจัยฯ ขุนวาง
	↓	
2556-2563	ขยายเพิ่มจำนวนต้นเพื่อการทดสอบเชิงพาณิชย์	สถานีฯ อ่างขาง

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
		สถานีฯ อินทนนท์
	↓	
2564	ขอขึ้นทะเบียนพันธุ์ ชื่อ “Royal Ice”	มูลนิธิโครงการหลวง จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย พืชพันธุ์รอยัล ไอซ์ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Prunus persica</i> ‘Royal Ice’ วงศ์ Rosaceae ไม้ผลยืนต้นเขตหนาว
ใบ	ใบรูปใบหอก แผ่นใบด้านบนเป็นมันเงา ก้านใบมีต่อมรูปเมล็ดทั่ว
ดอก/ช่อดอก	ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกสีชมพู ขนาดใหญ่ จำนวน 5 กลีบ
ผล/เมล็ด	ผลแบบผลเมล็ดเดี่ยวแข็ง รูปทรงกลม กว้าง 66 มิลลิเมตร ยาว 64 มิลลิเมตร ปลายผลไม่เป็นจงอย เปลือกสีชมพูแดงร้อยละ 70-80 มีขนสั้นปริมาณน้อย เนื้อผลสีขาวนวล ผลสุกเนื้ออ่อนนุ่มฉ่ำน้ำ มีกลิ่นหอม เนื้อผลหลุดล่อนมาก น้ำหนักผล 100-150 กรัม
ลักษณะอื่นๆ	1. เวลาดอกบาน ที่อินทนนท์ ช่วงต้นเดือนถึงปลายเดือนธันวาคม และที่อ่างช้าง ช่วงปลายเดือนธันวาคมถึงกลางเดือนมกราคม 2. ผลผลิตเก็บเกี่ยวที่อินทนนท์ ช่วงกลางเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม และเก็บเกี่ยวที่อ่างช้าง ช่วงกลางเดือนถึงปลายเดือนพฤษภาคม TSS = 9-12 องศาบริกซ์ TA = 0.39 ความแน่นเนื้อ 18-25 N 3. เจริญเติบโตได้ดีให้ผลผลิตคุณภาพสูงอย่างสม่ำเสมอ ในสภาพภูมิอากาศบนพื้นที่สูงระดับ 1,300-1,500 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ของประเทศไทย ความต้องการอุณหภูมิหนาวเย็น (chilling requirement) เพื่อพ้นการพักตัว (dormancy breaking) ประมาณ 250 หน่วย

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพีชพันธุ์รอยัล ไอซ์

ก ต้น ข ใบ ค ต่อมที่ก้านใบ ง ดอก จ ผลอ่อน (ห่อผล) ฉ ผล เนื้อ และเมล็ด

พีชพันธุ์รอยัล ไอซ์

พีชพันธุ์รอยัล สโนว์
(*Prunus persica* 'Royal Snow')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล มุลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่ 65 หมู่ 1 ถ.สุเทพ ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053-810765

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พีช (peach) เป็นไม้ผลยืนต้นเขตหนาวชนิดผลัดใบ (deciduous temperate zoned fruit tree) ที่มูลนิธิโครงการหลวงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อให้เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540มูลนิธิฯ ให้การสนับสนุนงานวิจัยแก่ ดร. อุณารุจ บุญประกอบ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ดำเนินโครงการปรับปรุงพันธุ์ไม้ผลเขตหนาว โดยนำพันธุ์พีชและเนคทารีนมาปลูกทดสอบเพื่อคัดเลือกพันธุ์ดีและผสมพันธุ์เพื่อสร้างพันธุ์ดีใหม่ๆ ที่สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ มีระดับความสูง 1,400 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง และศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ขุนวาง อ. แม่วาง จ. เชียงใหม่ มีระดับความสูง 1,300 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

พีชพันธุ์รอยัล สโนว์ (Royal Snow) เป็นพันธุ์ลูกผสมเกิดขึ้นที่สถานีฯ อ่างขาง ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างเนคทารีนพันธุ์ Branca พันธุ์แม่ กับพีชพันธุ์อำพันอ่างขาง 1 พันธุ์พ่อ โดยพันธุ์แม่เป็นเนคทารีนพันธุ์ Branca ซึ่งเป็นพันธุ์ของประเทศบราซิล นำเข้ามาจากประเทศออสเตรเลียมีลักษณะเด่นคือ ผลสีแดงสดใส เนื้อสีขาว รสชาติหวานและปริมาณกรดต่ำ แต่มีข้อด้อยคือ การเจริญเติบโตและปรับตัวเข้ากับสภาพภูมิอากาศบนพื้นที่สูงยังอยู่ในระดับปานกลางและผลมีขนาดเล็ก และพันธุ์พ่อเป็นพีชพันธุ์อำพันอ่างขาง 1 เป็นพันธุ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ผ่านการทดสอบแล้วขึ้นทะเบียนพันธุ์พีช ตาม พรบ. พันธุ์พืช พ.ศ. 2518 เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2554 โดยมีลักษณะเด่นคือ การเจริญเติบโต ออกดอกและติดผลดีมากสำหรับสภาพอากาศบนพื้นที่สูง ผลพีชสีเหลืองขึ้นสีแดง เนื้อสีเหลือง แข็งกรอบ รสชาติหวานอมเปรี้ยวปริมาณกรดสูง ความแน่นเนื้อดี ดำเนินการผสมพันธุ์ในปี พ.ศ. 2547 ได้ต้นลูกผสมจำนวน 50 ต้น ปลูกทดสอบและประเมินในแปลงทดลองระยะชิดภายในสถานีฯ อ่างขางต้นลูกผสมให้ผลพีชในปี พ.ศ. 2551-2553 จึงคัดเลือกรอบที่ 1 ได้จำนวน 7 รหัส แล้วนำไปทดสอบเพิ่มเติมที่ ศูนย์วิจัยฯ ขุนวางเพื่อประเมินการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิต จนถึงปี พ.ศ. 2553 จึงทำการคัดเลือกรอบที่ 2 พบว่ามีลูกผสมที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน 2 รหัส คือ รหัส 47138 B5T5 และ 47138 B5T34 จากนั้นได้ขยายเพิ่มจำนวนต้นเพื่อการทดสอบเชิงพาณิชย์ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2556 จนถึงปี พ.ศ. 2563 ในแปลงทดลองของ สถานีฯ อ่างขาง และ สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ หน่วยวิจัยขุนห้วยแห่ง อ.จอมทอง จ. เชียงใหม่ มีระดับความสูง 1,250 เมตร จากระดับน้ำทะเล

ผลการทดสอบและประเมินเชิงพาณิชย์พบว่า พืชลูกผสมรหัส 47138 B5T34 ต้องการอุณหภูมิที่หนาวเย็นสะสมช่วงฤดูหนาวเพื่อให้พ้นจากการพักตัวประมาณ 300 CU (chilling unit) โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับพืชพันธุ์ “Jade” ซึ่งมีความใกล้เคียงกันในการพัฒนาและการพ้นการพักตัวของตาใบและตาดอก ต้นพืชลูกผสมสร้างตาดอกได้ดี ดอกมีการบานและติดผลเป็นอย่างดีเวลาการบานของดอกและการเก็บเกี่ยวขึ้นอยู่กับสภาพอากาศในแต่ละปี โดยเฉลี่ยต้นพืชที่อินทนนท์มีดอกบานในช่วงประมาณ กลางเดือนธันวาคม ถึงต้นเดือนมกราคม และเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงประมาณ ปลายเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน ในขณะที่ต้นพืชที่อ่างขางมีดอกบานในช่วงประมาณ ปลายเดือนธันวาคมถึงปลายเดือนมกราคม และเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงปลายเดือนเมษายนถึงกลางเดือนพฤษภาคม โดยคัดเลือกได้ผลทรงกลม เมื่อผลแก่บริเวณผิวเปลือกสีชมพูแดง เนื้อสีขาว นวล เนื้อหุลุด่อนปานกลาง น้ำหนักผลประมาณ 80-120 กรัม มีรสหวานปริมาณกรดต่ำ ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ประมาณ 9-12 องศาบริกซ์ ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ ประมาณร้อยละ 0.3 เนื้อแข็งกรอบโดยมีความแน่นเนื้อ ประมาณ 12-13 N ทนทานการจัดการและการขนส่งได้ดี เมื่อผลสุกเนื้ออ่อนนุ่มฉ่ำน้ำ รสหวานและมีกลิ่นหอม

การดำเนินงานโครงการปรับปรุงพันธุ์ ประกอบด้วย หัวหน้าโครงการคือ รศ.ดร. อุณารุจ บุญประกอบ สังกัด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้ร่วมโครงการคือ นาย ศรรังสรรค์ ไทยสมัคร ว่าที่รต. ญัฐวิมาบางครุ และ นายพรประเสริฐ ธรรมอินทร์ สังกัด มูลนิธิโครงการหลวง

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2547	Branca x อ่าพันอ่างขาง 1 ปลูกทดสอบและประเมินในแปลงทดลองระยะชิด	สถานีฯ อ่างขาง
2551	คัดเลือกลูกผสมรอบที่ 1 ได้จำนวน 7 รหัส	สถานีฯ อ่างขาง ศูนย์วิจัยฯ ขุนวาง
2553	คัดเลือกลูกผสมรอบที่ 2 ได้จำนวน 2 รหัส	สถานีฯ อ่างขาง ศูนย์วิจัยฯ ขุนวาง
2556-2563	ขยายเพิ่มจำนวนต้นเพื่อการทดสอบเชิงพาณิชย์	สถานีฯ อ่างขาง สถานีฯ อินทนนท์
2564	ขอขึ้นทะเบียนพันธุ์ ชื่อ “Royal Snow”	มูลนิธิโครงการหลวง จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย พืชพันธุ์ร้อยัล สโนว์ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Prunus persica</i> ‘Royal Snow’ วงศ์ Rosaceae ไม้ผลยืนต้นเขตหนาว
ใบ	ใบรูปใบหอก แผ่นใบด้านบนเป็นมันเงา ก้านใบมีต่อมรูปเข็มเล็กตัว
ดอก/ช่อดอก	ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกสีชมพู ขนาดใหญ่ จำนวน 5 กลีบ
ผล/เมล็ด	ผลแบบผลเมล็ดเดี่ยวแข็ง รูปทรงกลม กว้าง 61 มิลลิเมตร ยาว 59 มิลลิเมตร ปลายผลไม่เป็น จงอย เปลือกสีชมพูแดงร้อยละ 70-80 มีขนสั้นปริมาณน้อย เนื้อผลสีขาวนวล ผลสุกเนื้อ กรอบ เนื้ออ่อนนุ่มฉ่ำน้ำและมีกลิ่นหอม เนื้อผลหลุดล่อนปานกลาง น้ำหนักผล 80-120 กรัม
ลักษณะอื่นๆ	1. ผสมตัวเองและติดผลได้โดยมีแมลง เช่น ผึ้ง เป็นตัวช่วยผสมเกสร 2. เวลาดอกบานที่อินทนนท์ ช่วงกลางเดือนธันวาคมถึงต้นเดือนมกราคม และที่อ่างขาง ช่วง ปลายเดือนธันวาคมถึงปลายเดือนมกราคม 3. ผลผลิตเก็บเกี่ยวที่ อินทนนท์ ช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน และเก็บเกี่ยว ที่อ่างขาง ช่วงปลายเดือนเมษายนถึงกลางเดือนพฤษภาคม ผลมีน้ำหนักประมาณ 80-120 กรัม TSS = 9-12 องศาบริกซ์ TA = 0.3 ความแน่นเนื้อ 12-13 N 4. พืชพันธุ์นี้สามารถเจริญเติบโตได้ดี ให้ผลผลิตคุณภาพสูงอย่างสม่ำเสมอ ในสภาพ ภูมิอากาศบนพื้นที่สูงระดับ 1,300-1,500 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ของ ประเทศไทย ความต้องการอุณหภูมิหนาวเย็น (chilling requirement) เพื่อพ้นการพักตัว (dormancy breaking) ประมาณ 300 หน่วย

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพีชพันธุ์รอยัล สโนว์

ก ต้น ข ใบ ค ต่อมที่ก้านใบ ง ดอก จ ผลอ่อน (ห่อผล) ฉ ผล เนื้อ และเมล็ด

พีชพันธุ์รอยัล สโนว์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ กลิตเตอร์
(*Curcuma alismatifolia* ‘Star Glitter’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีตส์โอโกร

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถ.พหลโยธิน ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120
2. 151 ม. 9 ต.สันทราย อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ 50210

โทรศัพท์

1. 0-2564-7000 ต่อ 1321
2. 0815956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ กลิตเตอร์ (Star Glitter) เป็นปทุมมาที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีตส์โอโกร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมต้น พ่อและแม่ ปีพ.ศ. 2559 ผสมปทุมมาพันธุ์กิโมโนพิงค์ (*Curcuma alismatifolia* ‘Kimono Pink’) ดอกสีชมพู พันธุ์แม่ กับปทุมมาพันธุ์ขาวปลายแดง (*Curcuma alismatifolia* ‘White Red Tip’) ที่มีดอกสีขาว ปลายใบประดับแต้มแดง พันธุ์พ่อ ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะบนแปลงเจริญเป็นต้นได้จำนวน 15 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2562-2563 ต้นปทุมมาออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกะทัดรัด และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง และคัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันปายาง อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

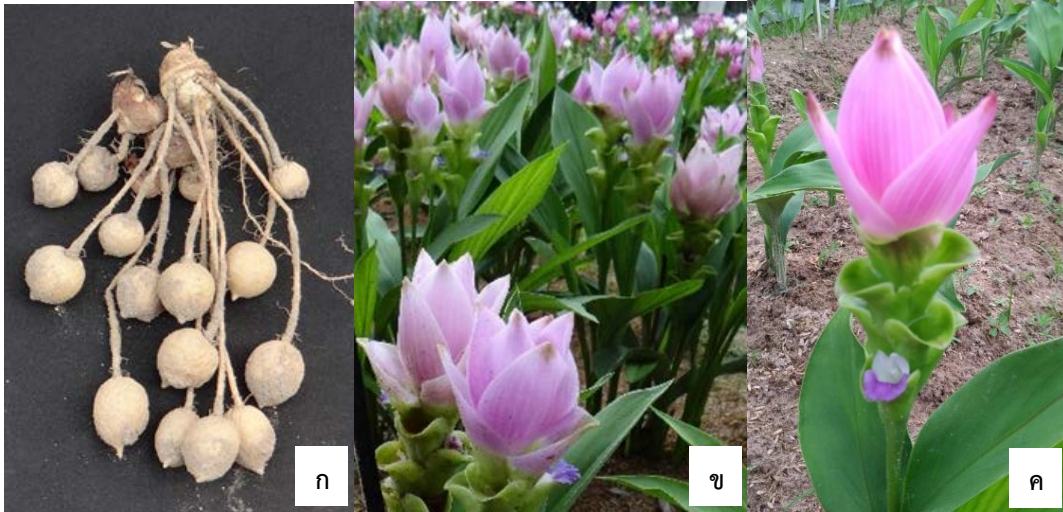
ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2557	รวบรวมต้นพ่อแม่พันธุ์	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีตส์โอโกร
	↓	
2559	ปทุมมาพันธุ์กิโมโนพิงค์ x ปทุมมาพันธุ์ขาวปลายแดง	
	↓	
2560	นำเมล็ดมาเพาะบนแปลงของ ได้ต้นอ่อน จำนวน 15 ต้น	

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562-2563	คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกะทัดรัด และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับ แปลง ตัดดอก และไม้กระถาง	แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
	↓ พันธุ์สตาร์ กลิตเตอร์	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ กลิตเตอร์ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma alismatifolia</i> ‘Star Glitter’ วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 2.5-3.0 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาว ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 40-45 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 25-35 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปใบหอก มีประมาณ 3 -4 ใบ ยาว 25-30 เซนติเมตร กว้าง 10-12 เซนติเมตร ผิวใบเรียบมีสีเขียวเข้ม ไม่มีความมันวาว เส้นกลางใบสีแดงอ่อน
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลด เกิดที่ปลายยอดแทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม ชูขึ้นเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5-8 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 40-45 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.8-0.9 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 12-15 เซนติเมตร ประกอบด้วยใบประดับ เวียนซ้อนโดยรอบและแยกชั้นกันอย่างชัดเจน ใบประดับส่วนบนมีจำนวน 9-11 ใบ สีชมพูอ่อน ปลายแต้มสีแดงปนน้ำตาล และมีริ้วสีขาวยาวจนถึงโคน ใบประดับส่วนล่าง มีจำนวน 5-7 ใบ สีเขียว ปลายมีริ้วสีเขียวเข้ม ดอกจริงเกิดในซอกใบประดับส่วนล่าง สีขาว กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปากสีม่วงเข้ม มีแต้มสีเหลืองที่โคนกลีบ มีขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.2 เซนติเมตร
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 45-50 วัน 2. การแตกหน่อ 3-4 หน่อต่อหัวพันธุ์

3. กลีบดอกหนา ก้านช่อดอกแข็งแรง ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม เหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์
เป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. อายุปักแจกัน ประมาณ 15 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ กลิตเตอร์
ก ลำต้นใต้ดินและราก ข ต้น ค ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ กลิตเตอร์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ซาฮารา
(*Curcuma* 'Star Sahara')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

โทรศัพท์

1. 0-2564-7000 ต่อ 1321
2. 0815956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ซาฮารา (Star Sahara) เป็นไม้ดอกสกุลขมิ้นที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมต้นพ่อแม่ ปี พ.ศ. 2559 ผสมเปิดพันธุ์บัวลาย *Curcuma rhabdota* Sirirugsa & Newman ที่มีใบประดับส่วนบนสีชมพูลายแดง ปลายใบประดับมีแต้มสีแดงเข้ม ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะบนแปลงเจริญเป็นต้นได้จำนวน 15 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2562-2563 ไม้ดอกสกุลขมิ้นออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงาม ทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกว้าง และทรงต้น เหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง มีความแตกต่างจากต้นแม่ คือ ปลายใบประดับมีแต้มสีแดงปนน้ำตาลเป็นแนวยาวถึงโคนกลีบ คัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2557	รวบรวมต้นพ่อแม่พันธุ์	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร
	↓	
2559	ผสมเปิดของพันธุ์บัวลาย	
	↓	
2560	นำเมล็ดมาเพาะบนแปลงของ ได้ต้นอ่อน จำนวน 15 ต้น	
	↓	

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562-2563	คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกะทัดรัด และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับ แปลง ตัดดอก และไม้กระถาง	แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
	↓	
	พันธุ์สตาร์ ซาฮารา	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ซาฮารา ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma</i> 'Star Sahara' วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 3.0-3.5 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาว ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 60-70 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 30-45 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรี มีประมาณ 3 -6 ใบ ยาว 25-35 เซนติเมตร กว้าง 18-22 เซนติเมตร ผิวใบเรียบมีสีเขียวเข้ม ไม่มีความมันวาว เส้นกลางใบสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลด เกิดที่ปลายยอดแทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม ชูขึ้นเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 6-8 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 55-65 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.8-1.0 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 18-20 เซนติเมตร ประกอบด้วยใบประดับ เวียนซ้อนโดยรอบและแยกชั้นกันอย่างชัดเจน ใบประดับส่วนบน มีจำนวน 9-11 ใบ สีชมพู ปลายมีแต้มสีแดงปนน้ำตาลเป็นแนวยาวถึงโคนกลีบ ใบประดับส่วนล่าง มีจำนวน 9-11 ใบ สีเขียวอ่อน ปลายมีริ้วเล็กน้อยสีแดงปนน้ำตาล ดอกจริงเกิดในซอกใบประดับส่วนล่าง สีม่วง กลีบดอก 3 กลีบ มีแต้มสีเหลืองที่โคนกลีบ มีขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.5 เซนติเมตร
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 50 วัน 2. การแตกหน่อ 3-4 หน่อต่อหัวพันธุ์

3. กลีบดอกหนา ก้านช่อดอกแข็งแรง ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม เหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์
เป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. อายุปักแจกัน ประมาณ 15 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ชาฮารา
ก ลำต้นใต้ดินและราก ข ต้น ค ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ชาฮารา

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เซนเซชั่น
(*Curcuma* ‘Star Sensation’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

โทรศัพท์

1. 0-2564-7000 ต่อ 1321
2. 0815956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เซนเซชั่น (Star Sensation) เป็นปทุมมาที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมต้น พ่อและแม่ ปี พ.ศ. 2559 ผสมเปิดของปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่พิงค์ *Curcuma alismatifolia* Gagnep. ดอกสีชมพู ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะบนแปลงเจริญเป็นต้นได้จำนวน 8 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2562-2563 ต้นปทุมมา ออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีสีชมพูอ่อนสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบเรียวก้านแข็งแรงไม่หักงอ และทรงต้น เหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง มีความแตกต่างจากพันธุ์แม่ คือ ใบประดับส่วนบนสีชมพูอ่อน ปลายแต้มสีแดงปนสีเขียว คัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันปายาง อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

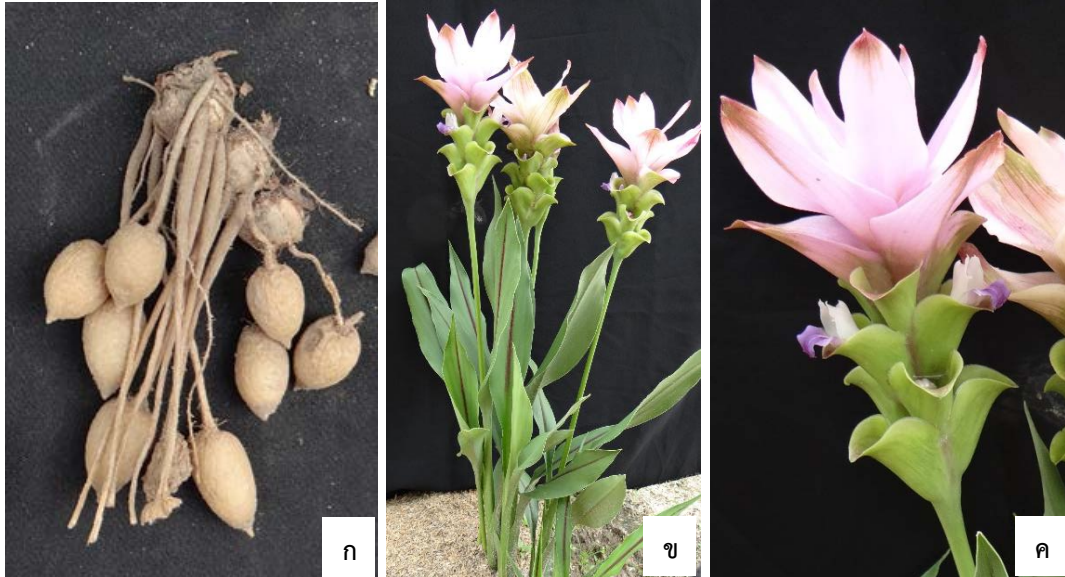
ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2557	รวบรวมต้นพ่อแม่พันธุ์	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร
	↓	
2559	ผสมเปิดปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่	
	↓	
2560	นำเมล็ดมาเพาะบนแปลงของ ได้ต้นอ่อน จำนวน 8 ต้น	

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562-2563	คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกะทัดรัด และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับ แปลง ตัดดอก และไม้กระถาง	แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
	↓ พันธุ์สตาร์ เซนเซชั่น	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เซนเซชั่น ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma</i> 'Star Sensation' วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 2.5-3.0 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาว ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 45-55 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 25-35 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปใบหอก มีประมาณ 3 -4 ใบ ยาว 20-25 เซนติเมตร กว้าง 10-12 เซนติเมตร ผิวใบเรียบมีสีเขียวเข้ม ไม่มีความมันวาว เส้นกลางใบสีแดง
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลด เกิดที่ปลายยอดแทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม ชูขึ้นเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5-8 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 40-45 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.8-0.9 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 12-15 เซนติเมตร ประกอบด้วยใบประดับ เวียนซ้อนโดยรอบและแยกชั้นกันอย่างชัดเจน ใบประดับส่วนบน มีจำนวน 9-11 ใบ สีชมพูอ่อน ปลายแต้มสีแดงปนสีเขียว ใบประดับส่วนล่าง มีจำนวน 5-7 ใบ สีเขียวอ่อน ดอกจริงเกิดในซอกใบประดับส่วนล่าง สีขาว กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปากสีม่วงเข้ม มีแต้มสีเหลืองที่โคนกลีบ มีขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.2 เซนติเมตร
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 40 วัน 2. การแตกหน่อ 3-4 หน่อต่อหัวพันธุ์

3. กลีบดอกหนา ก้านช่อดอกแข็งแรง ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม เหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์
เป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. อายุปักแจกัน ประมาณ 15 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เซนเซชั่น
ก ลำต้นใต้ดินและราก ข ต้น ค ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เซนเซชั่น

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอร์เอฟเวอร์ (*Curcuma* ‘Star Forever’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

โทรศัพท์

1. 0-2564-7000 ต่อ 1321
2. 0815956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอร์เอฟเวอร์ (Star Forever) เป็นปทุมมาที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมต้น พ่อและแม่ ปี พ.ศ. 2559 ผสมเปิดของพันธุ์เชียงใหม่พิงค์ *Curcuma alismatifolia* Gagnep. ดอกสีชมพู ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะบนแปลงเจริญเป็นต้นได้จำนวน 9 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2562-2563 ต้นปทุมมาออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีสีชมพูอ่อนสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบเรียวก้านแข็งแรงไม่หักงอ และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง และคัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันปายาง อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2557	รวบรวมต้นพ่อแม่พันธุ์	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร
	↓	
2559	ผสมเปิดของพันธุ์เชียงใหม่	
	↓	
2560	นำเมล็ดมาเพาะบนแปลงของ ได้ต้นอ่อน จำนวน 9 ต้น	
	↓	

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562-2563	คัดเลือกกลุ่มที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกะทัดรัด และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง ↓ พันธุ์สตาร์ ฟอว์เอเวอร์	แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอว์เอเวอร์ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma</i> ‘Star Forever’ วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 2.5-3.0 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาว ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 45-55 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 25-35 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปใบหอก มีประมาณ 3 -4 ใบ ยาว 25-30 เซนติเมตร กว้าง 10-12 เซนติเมตร ผิวใบเรียบมีสีเขียวเข้ม ไม่มีความมันวาว เส้นกลางใบสีแดง
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลดเกิดที่ปลายยอดแทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม ชูขึ้นเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5-8 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 40-50 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.8-0.9 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 15-20 เซนติเมตร ประกอบด้วยใบประดับ เวียนซ้อนโดยรอบและแยกชั้นกันอย่างชัดเจน ใบประดับส่วนบน มีจำนวน 9-11 ใบ สีชมพูอ่อน ปลายแฉกสีน้ำตาลปนเขียว ใบประดับส่วนล่าง มีจำนวน 7-9 ใบ สีเขียว ปลายมีริ้วสีเขียวเข้ม ดอกจริงเกิดในซอกใบประดับส่วนล่าง สีขาว กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปากสีม่วงเข้ม มีแฉกสีเหลืองที่โคนกลีบ มีขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.2 เซนติเมตร
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 45-50 วัน 2. การแตกหน่อ 3-4 หน่อต่อหัวพันธุ์ 3. กลีบดอกหนา ก้านช่อดอกแข็งแรง ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม เหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์เป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง

4. อายุปักแจกัน ประมาณ 15 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอ์เอฟเวอร์
 ก ลำต้นใต้ดินและราก ข ต้น ค ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอ์เอฟเวอร์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอเรस्ता (*Curcuma* 'Star Foresta')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

โทรศัพท์

1. 0-2564-7000 ต่อ 1321
2. 0815956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอเรस्ता (Star Foresta) เป็นไม้ดอกสกุลขมิ้นที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมต้นพ่อแม่แม่ ปี พ.ศ. 2559 ผสมเปิดพันธุ์บัวลาย *Curcuma rhabdota* Sirirugsa & Newman ดอกสีชมพูลายแดง ปลายใบประดับมีแต้มสีแดงเข้ม ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะบนแปลงเจริญเป็นต้นได้จำนวน 12 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2562-2563 ต้นปทุมมาออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกว้าง ความยาวใบไม่สูงกว่าดอก และทรงต้น เหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง มีความแตกต่างจากพันธุ์แม่ คือ ใบประดับส่วนบนสีชมพูอ่อน ปลายแต้มสีน้ำตาลปนเขียว ใบประดับส่วนล่าง สีเขียวอ่อน ปลายมีริ้วเล็กน้อยสีเขียวปนน้ำตาล อยู่เหนือแต้มสีขาว คัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2557	รวบรวมต้นพ่อแม่พันธุ์	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร
	↓	
2559	ผสมเปิดของพันธุ์บัวลาย	
	↓	
2560	นำเมล็ดมาเพาะบนแปลงของ	

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
	ได้ต้นอ่อน จำนวน 12 ต้น ↓	
2562-2563	คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกะทัดรัด และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับ แปลง ตัดดอก และไม้กระถาง ↓	แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
	พันธุ์สตาร์ ฟอเรสตา	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอเรสตา ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma</i> ‘Star Foresta’ วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 3.0-3.5 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาว ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 60-70 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 30-45 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรี มีประมาณ 3-4 ใบ ยาว 25-35 เซนติเมตร กว้าง 18-22 เซนติเมตร ผิวใบเรียบ มีสีเขียวเข้ม ไม่มีความมันวาว เส้นกลางใบสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลด เกิดที่ปลายยอดแทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม ชูขึ้นเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 6-8 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 55-65 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.8-1.0 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 18-20 เซนติเมตร ประกอบด้วยใบประดับ เวียนซ้อนโดยรอบและแยกชั้นกันอย่างชัดเจน ใบประดับส่วนบน มีจำนวน 7-9 ใบ สีชมพูอ่อน ปลายแต้มสีน้ำตาลปนเขียว ใบประดับส่วนล่าง มีจำนวน 9-11 ใบ สีเขียวอ่อน ปลายมีริ้วเล็กน้อยสีเขียวปนน้ำตาล อยู่เหนือแต้มสีขาว ดอกจริงเกิดในซอกใบประดับส่วนล่าง สีม่วง กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปากสีม่วงเข้ม มีแต้มสีเหลืองที่โคนกลีบ มีขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.5 เซนติเมตร
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 50 วัน 2. การแตกหน่อ 3-4 หน่อต่อหัวพันธุ์

3. กลีบดอกหนา ก้านช่อดอกแข็งแรง ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม เหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์
เป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. อายุปักแจกัน ประมาณ 15 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอเรสตา
ก ลำต้นใต้ดินและราก ข ต้น ค ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ ฟอเรสตา

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ แฟรี่
(*Curcuma alismatifolia* ‘Star Fairy’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

โทรศัพท์

1. 0-2564-7000 ต่อ 1321
2. 0815956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ แฟรี่ (Star Fairy) เป็นปทุมมาที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมพ่อแม่พันธุ์ ปี พ.ศ. 2559 ผสมปทุมมาพันธุ์สโนไวท์ (*Curcuma alismatifolia* ‘Snow White’) ดอกสีขาวปลายมีสีแดงแต้ม เป็นพันธุ์แม่และพันธุ์ซิลเวอร์ (*Curcuma alismatifolia* ‘Silver’) ดอกสีขาว เป็นพันธุ์พ่อ ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะบนแปลงเจริญเป็นต้นได้จำนวน 7 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2562-2563 ต้นปทุมมาออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีสีขาวปลายกลีบมีสีแดงแต้มสวยงาม ทรงดอกสวยงาม ใบกว้าง ความยาวใบไม่หักงอและสูงกว่าดอก และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง และคัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2557	รวบรวมต้นพ่อแม่พันธุ์	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร
	↓	
2559	ปทุมมาพันธุ์สโนไวท์ X ปทุมมาพันธุ์ซิลเวอร์	
	↓	
2560	นำเมล็ดมาเพาะบนแปลงของ ได้ต้นอ่อน จำนวน 7 ต้น	

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562-2563	คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกะทัดรัด และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับ แปลง ตัดดอก และไม้กระถาง	แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
	↓ พันธุ์สตาร์ แฟรี่	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ แฟรี่ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma alismatifolia</i> 'Star Fairy' วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 3.0-3.5 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาว ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 45-50 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 25-30 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรี มีประมาณ 3 -4 ใบ ยาว 20-28 เซนติเมตร กว้าง 10-15 เซนติเมตร ผิวใบเรียบมีสีเขียวเข้ม ไม่มีความมันวาว เส้นกลางใบสีแดงอ่อน
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลด เกิดที่ปลายยอดแทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม ชูขึ้นเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5-8 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 45-55 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.8-1.2 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 18-20 เซนติเมตร ประกอบด้วยใบประดับ เวียนซ้อนโดยรอบและแยกชั้นกันอย่างชัดเจน ใบประดับส่วนบน มีจำนวน 9-11 ใบ สีขาว ปลายแฉกสีแดงเข้มปนเขียว ใบประดับส่วนล่าง มีจำนวน 7-9 ใบ สีเขียว ปลายสีเขียวเข้ม ดอกจริงเกิดในซอกใบประดับส่วนล่าง สีขาว กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปากสีม่วงเข้ม มีแฉกสีเหลืองที่โคนกลีบ มีขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.5 เซนติเมตร
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 45 วัน 2. การแตกหน่อ 3-4 หน่อต่อหัวพันธุ์

3. กลีบดอกหนา ก้านช่อดอกแข็งแรง ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม เหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์
เป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. อายุปักแจกัน ประมาณ 15 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ แพร์รี
ก ลำต้นใต้ดินและราก ข ต้น ค ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ แพร์รี

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เมโลดี้ (*Curcuma* 'Star Melody')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

โทรศัพท์

1. 0-2564-7000 ต่อ 1321
2. 0815956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เมโลดี้ (Star Melody) เป็นปทุมมาที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมต้นพ่อแม่พันธุ์ ปี พ.ศ. 2559 ผสมเปิดของปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่พิงค์ *Curcuma alismatifolia* Gagnep. ดอกสีชมพู ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะบนแปลงเจริญเป็นต้นได้จำนวน 9 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2562-2563 ต้นปทุมมาออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีสีชมพูอ่อนสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบเรียวก้านแข็งแรงไม่หักงอ และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง มีความแตกต่างจากพันธุ์แม่ คือ ใบประดับส่วนบน สีชมพูอ่อน ปลายแต้มสีแดงปนเขียว คัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2557	รวบรวมต้นพ่อแม่พันธุ์	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร
	↓	
2559	ผสมเปิดปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่พิงค์	
	↓	
2560	นำเมล็ดมาเพาะบนแปลงของ ได้ต้นอ่อน จำนวน 9 ต้น	

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562-2563	คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกะทัดรัด และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับ แปลง ตัดดอก และไม้กระถาง	แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
	↓ พันธุ์สตาร์ เมโลดี้	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เมโลดี้ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma</i> 'Star Melody' วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 2.5-3.0 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาว ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 45-55 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 25-35 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปใบหอก มีประมาณ 3 -4 ใบ ยาว 25-30 เซนติเมตร กว้าง 10-12 เซนติเมตร ผิวใบเรียบมีสีเขียวเข้ม ไม่มีความมันวาว เส้นกลางใบสีแดง
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลด เกิดที่ปลายยอดแทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม ชูขึ้นเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5-8 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 40-50 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.8-0.9 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 15-20 เซนติเมตร ประกอบด้วยใบประดับเวียนซ้อนโดยรอบและแยกชั้นกันอย่างชัดเจน ใบประดับส่วนบน มีจำนวน 9-11 ใบ สีชมพูอ่อน ปลายแต้มสีแดงปนเขียว ใบประดับส่วนล่าง มีจำนวน 5-7 ใบ สีเขียว ปลายมีริ้วสีน้ำตาลปนเขียว ดอกจริงเกิดในซอกใบประดับส่วนล่าง สีขาว กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปากสีม่วงเข้ม มีแต้มสีเหลืองที่โคนกลีบ มีขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.2 เซนติเมตร
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 45-50 วัน 2. การแตกหน่อ 4-5 หน่อต่อหัวพันธุ์

3. กลีบดอกหนา ก้านช่อดอกแข็งแรง ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม เหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์
เป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. อายุปักแจกัน ประมาณ 15 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เมโลดี้
ก ลำต้นใต้ดินและราก ข ต้น ค ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ เมโลดี้

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ สปิริต
(*Curcuma alismatifolia* ‘Star Spirit’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

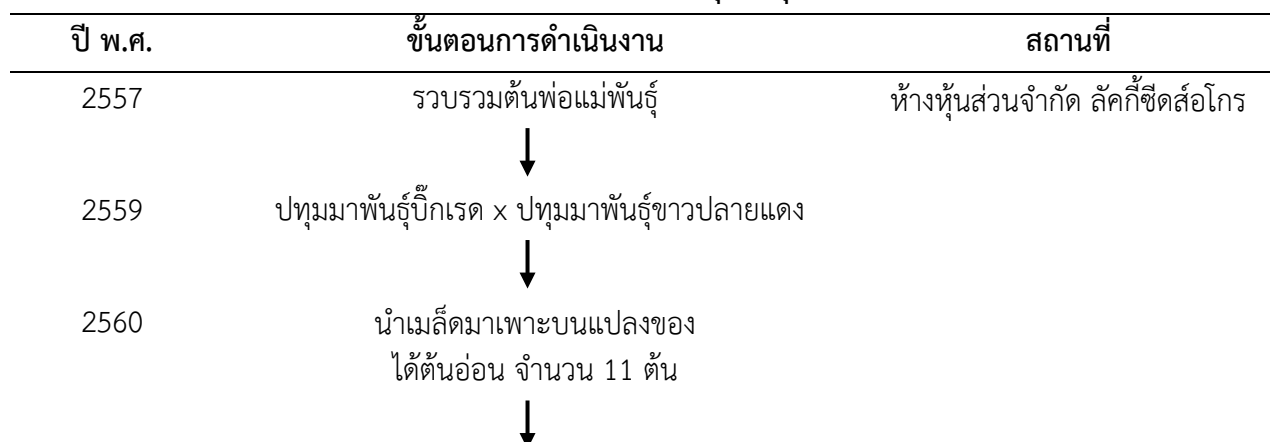
โทรศัพท์

1. 0-2564-7000 ต่อ 1321
2. 0815956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ สปิริต (Star Spirit) เป็นปทุมมาที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีดส์โอโกร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมพ่อแม่พันธุ์ ปี พ.ศ. 2559 ผสมปทุมมาพันธุ์บิ๊กเรด (*Curcuma alismatifolia* ‘Big Red’) ดอกสีชมพู และปลายใบประดับอาจมีสีเขียวเข้มเคลือบเป็นพันธุ์แม่ กับปทุมมาพันธุ์ขาวปลายแดง (*Curcuma alismatifolia* ‘White Red Tip’) ดอกสีขาวปลายมีสีแดงแต้ม เป็นพันธุ์พ่อ ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะบนแปลงเจริญเป็นต้นได้จำนวน 11 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2562-2563 ต้นปทุมมาออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีดอกสีขาว ดอกใหญ่ทนทาน ก้านข้อแข็งแรง ทรงดอกสวยงาม ใบเรียวก้านแข็งแรงไม่หักงอ และทรงต้น เหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง และคัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

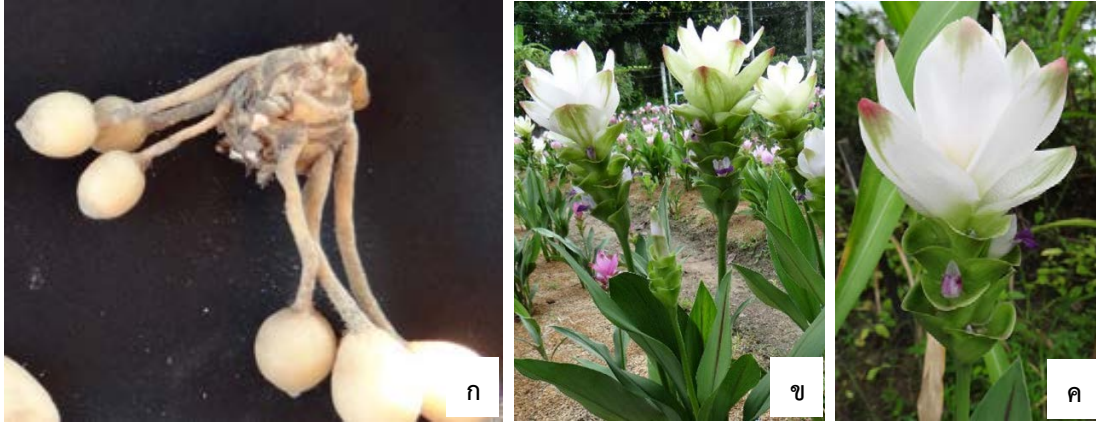

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562-2563	คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกะทัดรัด และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับ แปลง ตัดดอก และไม้กระถาง ↓ พันธุ์สตาร์ สปิริต	แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ สปิริต ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma alismatifolia</i> ‘Star Spirit’ วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 3.0-3.5 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาว ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 50-55 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 25-35 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรี มีประมาณ 3 -4 ใบ ยาว 20-30 เซนติเมตร กว้าง 10-15 เซนติเมตร ผิวใบเรียบมีสีเขียวเข้ม ไม่มีความมันวาว เส้นกลางใบสีแดงเข้ม
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลดเกิดที่ปลายยอดแทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม ชูขึ้นเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5-8 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 45-55 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.8-1.0 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 18-20 เซนติเมตร ประกอบด้วยใบประดับ เวียนซ้อนโดยรอบและแยกชั้นกันอย่างชัดเจน ใบประดับส่วนบน มีจำนวน 9-11 ใบ สีขาว ปลายแฉกสีแดงปนเขียว โคนสีชมพู ใบประดับส่วนล่าง มีจำนวน 7-9 ใบ สีเขียว ปลายแฉกสีเขียวเข้ม ดอกจริงเกิดในซอกใบประดับส่วนล่าง สีขาว กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปากสีม่วงเข้ม มีแฉกสีเหลืองที่โคนกลีบ มีขนาดกว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.5 เซนติเมตร
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 45 วัน 2. การแตกหน่อ 3-4 หน่อต่อหัวพันธุ์

3. กลีบดอกหนา ก้านช่อดอกแข็งแรง ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม เหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์
เป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. อายุปักแจกัน ประมาณ 15 วัน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ สปิริต
ก ลำต้นใต้ดินและราก ข ต้น ค ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สตาร์ สปิริต

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท กลอรี (*Curcuma* ‘Sweet Glory’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีตส์โอโกร

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

โทรศัพท์

1. 0-2564-7000 ต่อ 1321
2. 0815956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท กลอรี (Sweet Glory) เป็นกระเจียวลูกผสมที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีตส์โอโกร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมพ่อแม่พันธุ์ ปี พ.ศ. 2559 ผสมกระเจียวพันธุ์พลอยไพลิน *Curcuma* sp. ที่มีใบประดับสีเขียวอมเหลืองถึงส้ม พันธุ์แม่ กับกระเจียวพันธุ์พลอยทักษิณ *Curcuma aurantiaca* Zipp. ที่มีใบประดับสีส้มถึงแดง พันธุ์พ่อ ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะบนแปลงเจริญเป็นต้นได้จำนวน 5 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2562-2563 ต้นปทุมมาออกดอก ได้คัดเลือกลูกผสมที่มีดอกสีสดใสสวยงาม ทรงดอกสวยงาม เหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง และคัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2557	รวบรวมต้นพ่อแม่พันธุ์	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีตส์โอโกร
	↓	
2559	กระเจียวพันธุ์พลอยไพลิน x กระเจียวพันธุ์พลอยทักษิณ	
	↓	
2560	นำเมล็ดมาเพาะบนแปลงของ ได้ต้นอ่อน จำนวน 5 ต้น	

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562-2563	คัดเลือกลูกผสมที่มีสีสวยงามทนทาน ทรงดอกสวยงาม ใบกะทัดรัด และทรงต้นเหมาะสมในการปลูกประดับ แปลง ตัดดอก และไม้กระถาง	แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
	↓ พันธุ์สวีท กลอรี	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท กลอรี ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma</i> 'Sweet Glory' วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 2-3 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาวนวล ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 100-120 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 85-95 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรี มีจำนวนประมาณ 4-6 ใบ กว้าง 16-20 เซนติเมตร ยาว 16-20 เซนติเมตร ผิวใบเรียบ สีเขียวเข้ม ไม่มีความมันวาว เส้นกลางใบสีแดงเข้ม
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลดแน่น แทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม มีลักษณะเป็นทรงกระบอกสั้น เกิดจากใบประดับ เวียนซ้อนกัน ความสูงช่อดอกจากระดับเหนือดิน 55-60 เซนติเมตร ช่อดอกยาว 25-28 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 7-8 เซนติเมตรความยาวก้านช่อดอก 35-40 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 1.5-1.8 เซนติเมตร ใบประดับส่วนบนรูปรี มีจำนวน 10-15 ใบ ปลายแหลม สีชมพู ใบประดับส่วนล่าง มีจำนวน 40-45 ใบ รูปตัวยูกลับหัว ปลายมน สีส้ม ดอกจริงมีขนาดเล็กอยู่ในซอกของใบประดับ กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปาก กลีบดอกสีเหลือง กว้าง 1.3 เซนติเมตร ยาว 2.5 เซนติเมตร
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 90-100 วัน 2. การแตกหน่อ 2-3 หน่อต่อกอ 3. การใช้ประโยชน์เป็นไม้กระถางเริ่มตั้งแต่ออกดอกจนถึง 30-45 วันหลังออกดอก

4. ใบประดับส่วนบนสีชมพู (Orange-Red Group 27B) ใบประดับส่วนล่างสีส้ม (Orange Group 33A) ดอกจริงสีเหลือง (Yellow Group 4C) โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart (2015)

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท กลอรี
ก ลำต้นใต้ดินและราก ข ต้น ค-ง ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท กลอรี

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท บราวน์
(*Curcuma* 'Sweet Brown')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีตส์โอโกร

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. 151 หมู่ 9 ตำบลสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

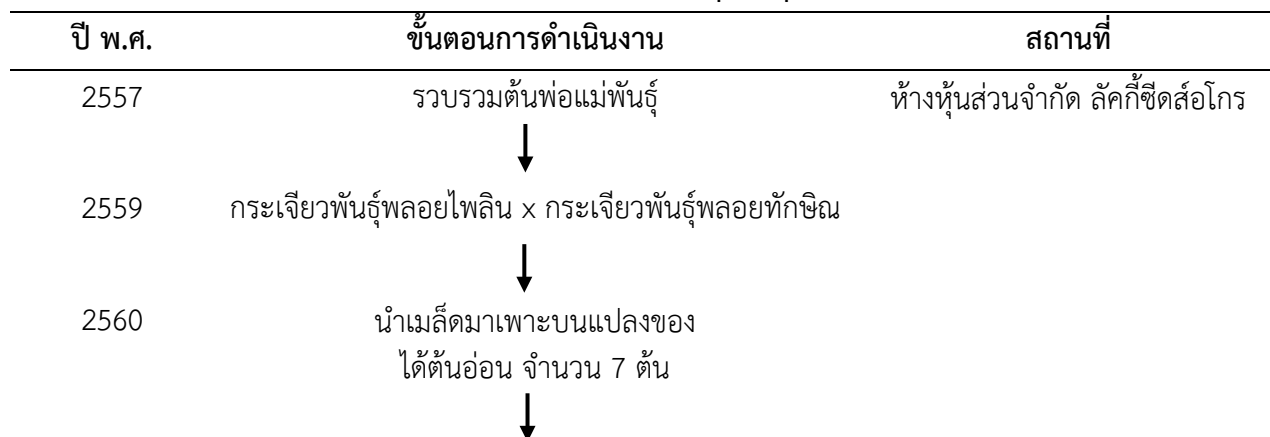
โทรศัพท์

1. 0-2564-7000 ต่อ 1321
2. 0815956111

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท บราวน์ (Sweet Brown) เป็นกระเจียวลูกผสมที่ได้จากการผสมและคัดเลือกพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์โดยศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและห้างหุ้นส่วนจำกัด ลัคกี้ซีตส์โอโกร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2557 รวบรวมพ่อแม่พันธุ์ ปี พ.ศ. 2559 ผสมกระเจียวพันธุ์พลอยไพลิน *Curcuma* sp. ที่มีใบประดับสีเขียวอมเหลืองถึงส้ม พันธุ์แม่ กับกระเจียวพันธุ์พลอยทักษิณ *Curcuma aurantiaca* Zipp. ที่มีใบประดับสีส้มถึงแดง พันธุ์พ่อ ปี พ.ศ. 2560 เมื่อเกิดฝักติดเมล็ดจึงนำไปเพาะบนแปลงเจริญเป็นต้นได้จำนวน 7 ต้น จากนั้นปี พ.ศ. 2562-2563 ต้นปทุมมาออกดอก จึงได้คัดเลือกลูกผสมที่มีดอกสีน้ำตาลถึงน้ำตาลเข้ม ทรงดอกสวยงาม เหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอก และไม้กระถาง และคัดเลือกพันธุ์ลูกผสม ณ แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
2562-2563	คัดเลือกลูกผสมที่มีดอกสีน้ำตาลถึงน้ำตาลเข้ม ทรงดอกสวยงาม เหมาะสมในการปลูกประดับแปลง ตัดดอกและไม้กระถาง ↓ พันธุ์สวีท บราวน์	แปลงทดสอบ ตำบลสันป่ายาง อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท บราวน์ ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma</i> 'Sweet Brownny' วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ
ราก	ระบบรากฝอยและมีรากสะสมอาหารสะสมอาหารบริเวณปลายราก ทำให้ปลายบวมออกเป็นตุ่ม
ลำต้น	ลำต้นใต้ดินหรือหัวมีลักษณะเป็นเหง้า เส้นผ่านศูนย์กลางหัวประมาณ 2-3 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เนื้อในเหง้าสีขาวนวล ลำต้นส่วนเหนือดินเป็นลำต้นเทียมเกิดจากการอัดตัวแน่นของกาบใบ มีความสูงจากระดับโคนต้นถึงปลายพุ่มประมาณ 100-120 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 85-95 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรี มีประมาณ 6-8 ใบ กว้าง 16-20 เซนติเมตร ยาว 45-56 เซนติเมตรแผ่นใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ใต้ใบเรียบไม่มีขน
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงลดแน่น แทงขึ้นจากส่วนกลางของลำต้นเทียม มีลักษณะเป็นทรงกระบอกสั้น เกิดจากใบประดับเวียนซ้อนกัน ความสูงช่อดอกจากระดับเหนือดิน 55-60 เซนติเมตร ช่อดอกยาว 25-30 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 7-8 เซนติเมตร ความยาวก้านช่อดอก 35-40 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 1.5-2.0 เซนติเมตร ใบประดับส่วนบน มีจำนวน 12-15 ใบ รูปรี ปลายมน สีขาว มีริ้วสีน้ำตาล ใบประดับส่วนล่าง มีจำนวน 55-60 ใบ รูปตัวยูกลับหัว ปลายมน สีน้ำตาล ดอกจริงมีขนาดเล็กอยู่ในซอกของใบประดับ กลีบดอก 3 กลีบ มี 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นกลีบปาก กลีบดอกสีเหลือง กว้าง 1.3 เซนติเมตร ยาว 2.5 เซนติเมตร
ลักษณะอื่น ๆ	1. เริ่มออกดอกหลังจากปลูก 90-100 วัน 2. การแตกหน่อ 2-3 นหน่อต่อกอ 3. การใช้ประโยชน์เป็นไม้กระถางเริ่มตั้งแต่ออกดอกจนถึง 30-45 วันหลังออกดอก

4. ใบประดับส่วนบนเป็นริ้วสีน้ำตาล (Brown Group 163A) ใบประดับส่วนล่างสีน้ำตาล
(Brown Group 175A) ดอกจริงสีเหลือง (Yellow Group 4A) โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS
colour chart (2015)

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท บรราวน์
ก ลำต้นใต้ดินและราก ข ต้น ค-ง ช่อดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์สวีท บรราวน์

คีนัวพันธุ์นิลเกษตรหลวง
(*Chenopodium quinoa* ‘Nil Kaset Luang’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล มุลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่ 65 หมู่ 1 ถ.สุเทพ ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053-810765

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

คีนัว (*Chenopodium quinoa* Willd.) เป็นพืชพื้นเมืองในเขตเทือกเขาแอนดิสในทวีปอเมริกาใต้พืชนี้ได้ถูกนำมาปลูกในประเทศไทยครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2556 โดยความร่วมมือระหว่างมูลนิธิโครงการหลวง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถานเอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย โดยได้รับความอนุเคราะห์ซื้อพันธุ์กรรมจากสถาบันแหล่งพันธุ์กรรมแห่งชาติชิลี (National Investigation and Desarrollo, www.inia.cl) เริ่มปลูกทดสอบครั้งแรก ณ สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยปลูกทดสอบภายใต้สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่างกัน เพื่อประเมินความสามารถในการเจริญเติบโต ใช้เวลาปลูกทดสอบจำนวน 4 ชั่วโมง ตั้งแต่ปีพ.ศ.2556 – 2559 บันทึกลักษณะการเจริญเติบโต การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมของประเทศไทย การจัดการปัจจัยการผลิต ปริมาณและคุณภาพผลผลิตจากทั้งพื้นที่ราบและพื้นที่สูง จนประสบความสำเร็จในการปลูกทดสอบในแง่ของการคัดเลือกพันธุ์ภายใต้สภาพแวดล้อมของประเทศไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ โดยคีนัวเป็นพืชผสมตัวเอง (Self-fertilization) ปลูกทดสอบในแง่ของการคัดเลือกพันธุ์ตามวิธีการคัดเลือกพันธุ์หมู่ (mass selection) ทำได้โดยการปลูกพืชคีนัวในแปลงทดสอบ จำนวน 32,000 ต้นต่อไร่ ณ สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม อำเภอเถิน จังหวัดลำพูน ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และสถานีวิจัยดอยปุย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

คีนัวพันธุ์นิลเกษตรหลวง เป็นพันธุ์ที่คัดเลือกมาจากกลุ่มเชื้อพันธุ์กรรมที่ได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบันแหล่งพันธุ์กรรมแห่งชาติชิลี ดำเนินการปลูกในแปลงทดสอบในอัตรา 32,000 ต้นต่อไร่ ต่อเนื่องจำนวน 5 ชั่วโมง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 - 2563 เริ่มต้นปลูกทดสอบชั่วโมงที่ 1 ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2559 ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม โดยประเมินลักษณะการเจริญเติบโต การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมของประเทศไทย การจัดการปัจจัยการผลิต ปริมาณและคุณภาพผลผลิตจากทั้งพื้นที่ราบและพื้นที่สูง โดยการคัดทั้งต้นพืชที่มีลักษณะไม่เป็นไปตามความต้องการ คัดเลือกด้วยวิธี Single Seed Descent Selection จนกระทั่งได้เมล็ดพันธุ์ลูกชั่วโมงที่ 1 (F_1) จากศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม จากนั้นในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 ปลูก

ทดสอบชั่วรุ่นที่ 2 ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม สถานีเกษตรหลวงปางตะ และสถานีวิจัยดอยปู่ โดยคัดทั้งต้นพืชที่มีลักษณะไม่เป็นไปตามความต้องการ ปล่อยให้ผสมตัวเองตามธรรมชาติจนได้เมล็ดพันธุ์ลูกชั่วรุ่นที่ 2 (F_2) ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2561 ปลูกทดสอบซ้ำชั่วรุ่นที่ 3 ณ พื้นที่ปลูกเดิมจนกระทั่งได้ลูกชั่วรุ่นที่ 3 (F_3) ปี พ.ศ. 2562 นำเมล็ดจากแต่ละพื้นที่ปลูกมารวมกัน คัดเลือกแบบรวม (Bulk Selection) ณ สถานีเกษตรหลวงปางตะ จนได้เมล็ดพันธุ์ลูกชั่วรุ่นที่ 4 (F_4) จากนั้นนำมาปลูกเป็นชั่วรุ่นสุดท้าย (ชั่วรุ่นที่ 5) ณ สถานีเกษตรหลวงปางตะ จนกระทั่งได้พันธุ์ดีจากสถานีเกษตรหลวงปางตะ ที่มีลักษณะลำต้นตั้งตรง มีสีเขียวอมเหลืองเล็กน้อย มีความสูงจากพื้นดินประมาณ 100 – 130 เซนติเมตร ช่อดอกมีลักษณะแบบช่อแยกแขนง มีสีเหลืองอมน้ำตาลโดยจัดเรียงอยู่บนส่วนยอด หรือระหว่างกิ่งก้านเมล็ดคีนัวมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 มิลลิเมตร สีน้ำตาลแดง อายุการเก็บเกี่ยว 95–120 วัน ปริมาณผลผลิต 170 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด เท่ากับ 3.01 กรัม

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปีพ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2559	เริ่มต้นปลูกทดสอบชั่วรุ่นที่ 1 คัดเลือกด้วยวิธี Single Seed Descent Selection	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม
2560	F_1	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม สถานีเกษตรหลวงปางตะ และสถานีวิจัยดอยปู่
2561	F_2	
2562	F_3	สถานีเกษตรหลวงปางตะ
2563	F_4	สถานีเกษตรหลวงปางตะ
	คีนัวพันธุ์นิลเกษตรหลวง	

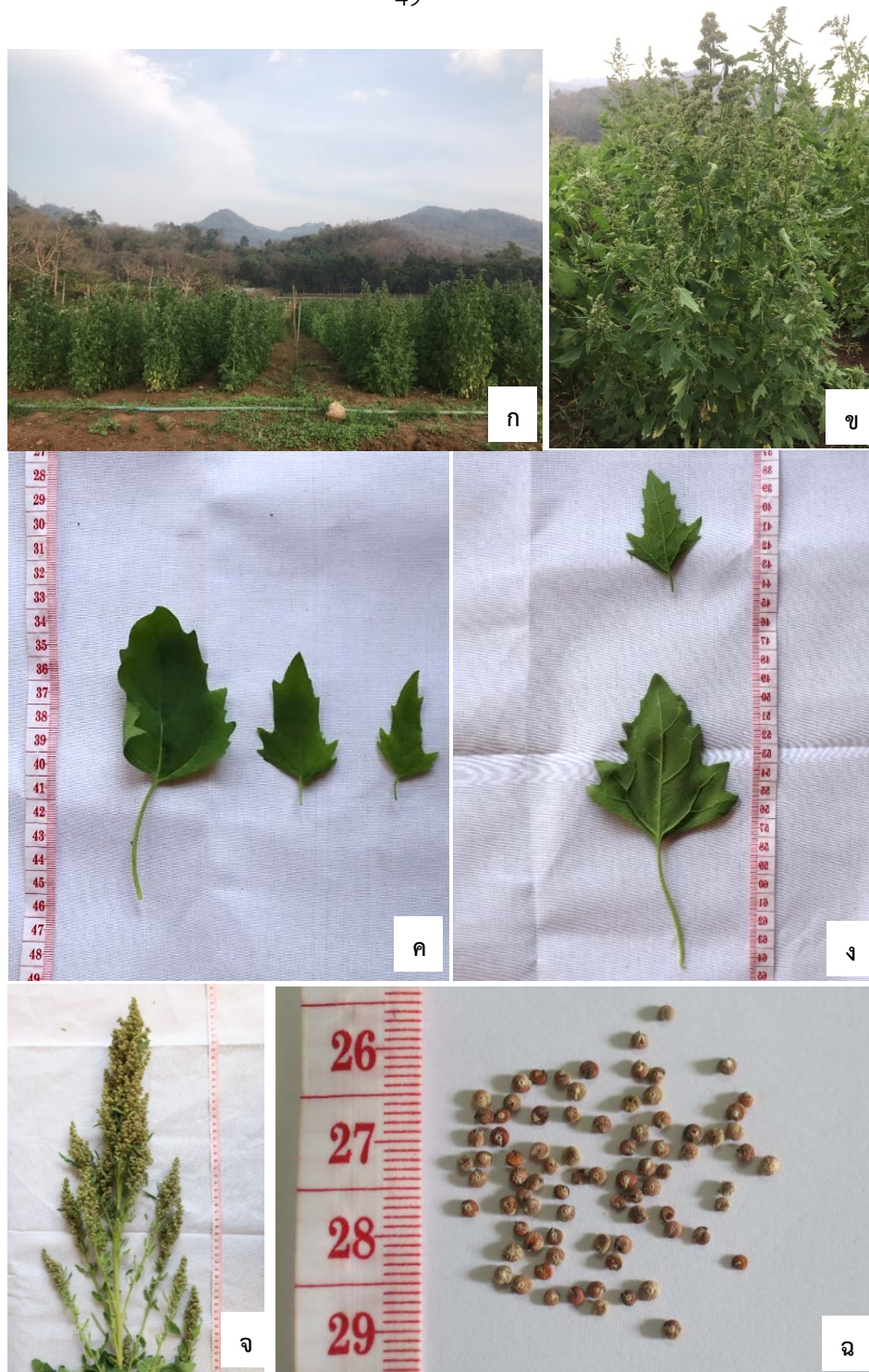
ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย คีนัวพันธุ์นิลเกษตรหลวง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Chenopodium quinoa* ‘Nil Kaset Luang’
วงศ์ Amaranthaceae ไม้ล้มลุกอายุหนึ่งปี

- ราก** ระบบรากแก้ว รากลึก 15 – 20 เซนติเมตร
- ลำต้น** ลำต้นตั้งตรง สูง 100 – 150 เซนติเมตร สีเขียวอมเหลืองเล็กน้อย โคนลำต้นต้นกลม และเป็นเหลี่ยมเมื่อใกล้ส่วนปลายยอด มีกิ่งแขนงน้อย
- ใบ** ใบเดี่ยว รูปใบหอก รูปไข่ และรูปสามเหลี่ยม เรียงตรงข้าม ขอบใบหยัก เป็นแฉก แผ่นใบเป็นคลื่น ใบอ่อนมีขนที่มีลักษณะเป็นเม็ดกลมเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วแผ่นใบ
- ดอก/ช่อดอก** ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง ออกที่ปลายยอดหรือตามซอกใบและกิ่ง ยาว 25–50 เซนติเมตร ช่อดอกสีเหลืองอมทอง
- ผล/เมล็ด** ผลเป็นแบบผลแห้งเมล็ดล่อน เมล็ด รูปทรงกระบอก รูปทรงกรวย หรือรูปไข่ มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 มิลลิเมตร สีน้ำตาลดำ

ลักษณะอื่น ๆ

คุณค่าทางโภชนาการต่อ 100 กรัม (3.5 ออนซ์)		คุณค่าทางโภชนาการต่อ 100 กรัม (3.5 ออนซ์)	
แป้ง	48.12g	แมกนีเซียม	250.62mg
โปรตีน	19.15 g	แคลเซียม	60.33mg
ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ DPPH (IC ₅₀)	2.18g/ml	แมงกานีส	6.83mg
ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ FRAP	90.30mg Fe(II)	ทองแดง	4.50mg
ฟีนอลิก	70.44 mg	สังกะสี	5.06 mg
ฟลาโวนอยด์	585.23 mg	กำมะถัน	206.56mg
โพแทสเซียม	1713.23 mg	เหล็ก	7.16 mg
ฟอสฟอรัส	632.62 mg	เถ้า	2.99 g

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของคินัวพันธุ์นิลเกษตรหลวง

ก - ข ต้น ค - ง ใบ จ ช่อดอก ฉ เมล็ด

คินัวพันธุ์นิลเกษตรหลวง

คีนัวพันธุ์โกเมนเกษตรหลวง
(*Chenopodium quinoa* ‘Komen Kaset Luang’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล มุลนิธิโครงการหลวง
 ที่อยู่ 65 หมู่ 1 ถ.สุเทพ ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200
 โทรศัพท์ 053-810765

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

คีนัว (*Chenopodium quinoa* Willd.) เป็นพืชพื้นเมืองในเขตเทือกเขาแอนดิสในทวีปอเมริกาใต้พืชนี้ได้ถูกนำมาปลูกในประเทศไทยครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ.2556 โดยความร่วมมือระหว่างมูลนิธิโครงการหลวง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถานเอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย โดยได้รับความอนุเคราะห์ซื้อพันธุ์กรรมจากสถาบันแหล่งพันธุ์กรรมแห่งชาติชิลี (National Investigation and Desarrollo, www.inia.cl) เริ่มปลูกทดสอบครั้งแรก ณ สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยปลูกทดสอบภายใต้สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่างกัน เพื่อประเมินความสามารถในการเจริญเติบโต ใช้เวลาปลูกทดสอบจำนวน 4 ชั่วโมง ตั้งแต่ปีพ.ศ.2556 – 2559บันทึกลักษณะการเจริญเติบโต การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมของประเทศไทย การจัดการปัจจัยการผลิต ปริมาณและคุณภาพผลผลิตจากทั้งพื้นที่ราบและพื้นที่สูง จนประสบความสำเร็จในการปลูกทดสอบในแง่ของการคัดเลือกพันธุ์ภายใต้สภาพแวดล้อมของประเทศไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้ คีนัวเป็นพืชผสมตัวเอง (Self-fertilization) ปลูกทดสอบในแง่ของการคัดเลือกพันธุ์ตามวิธีการคัดเลือกพันธุ์หมู่ (mass selection) ทำได้โดยการปลูกพืชคีนัวในแปลงทดสอบ จำนวน 32,000 ต้นต่อไร่ ณ สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และสถานีวิจัยดอยปุย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

คีนัวพันธุ์โกเมนเกษตรหลวง เป็นพันธุ์ที่คัดเลือกมาจากกลุ่มเชื้อพันธุ์กรรมที่ได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบันแหล่งพันธุ์กรรมแห่งชาติชิลี ดำเนินการปลูกในแปลงทดสอบในอัตรา 32,000 ต้นต่อไร่ ต่อเนื่อง จำนวน 5 ชั่วโมง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 - 2563เริ่มต้นปลูกทดสอบชั่วโมงที่ 1 ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2559 ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้มโดยประเมินลักษณะการเจริญเติบโต การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมของประเทศไทย การจัดการปัจจัยการผลิต ปริมาณและคุณภาพผลผลิตจากทั้งพื้นที่ราบและพื้นที่สูง โดยการคัดทั้งต้นพืชที่มีลักษณะไม่เป็นไปตามความต้องการ คัดเลือกด้วยวิธี Single Seed Descent Selection จนกระทั่งได้เมล็ดพันธุ์ลูกชั่วโมงที่ 1 (F_1) จากศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม จากนั้นในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 ปลูก

ทดสอบชั่วรุ่นที่ 2 ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม สถานีเกษตรหลวงปางตะ และสถานีวิจัยดอยปุย โดยคัดทั้งต้นพืชที่มีลักษณะไม่เป็นไปตามความต้องการ ปล่อยให้ผสมตัวเองตามธรรมชาติจนได้เมล็ดพันธุ์ลูกชั่วรุ่นที่ 2 (F_2) ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2561 ปลูกทดสอบซ้ำชั่วรุ่นที่ 3 ณ พื้นที่ปลูกเดิมจนกระทั่งได้ลูกชั่วรุ่นที่ 3 (F_3) ปี พ.ศ. 2562 นำเมล็ดจากแต่ละพื้นที่ปลูกมารวมกัน คัดเลือกแบบรวม (Bulk Selection) ณ สถานีเกษตรหลวงปางตะ จนได้เมล็ดพันธุ์ลูกชั่วรุ่นที่ 4 (F_4) จากนั้นนำมาปลูกเป็นชั่วรุ่นสุดท้าย (ชั่วรุ่นที่ 5) ณ สถานีเกษตรหลวงปางตะ จนกระทั่งได้พันธุ์ดีจากสถานีเกษตรหลวงปางตะ จนกระทั่งได้พันธุ์ดีจากสถานีเกษตรหลวงปางตะที่มีลักษณะลำต้นตั้งตรง มีสีเขียวอมเหลืองเล็กน้อย มีความสูงจากพื้นดินประมาณ 100 – 130 เซนติเมตร ช่อดอกมีลักษณะแบบช่อแขนง มีสีเหลืองอมน้ำตาลโดยจัดเรียงอยู่บนส่วนยอด หรือระหว่างกิ่งก้านเมล็ดคีนัวมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 มิลลิเมตร สีน้ำตาลแดง อายุการเก็บเกี่ยว 95–120 วัน ปริมาณผลผลิต 170 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด เท่ากับ 2.91 กรัม

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

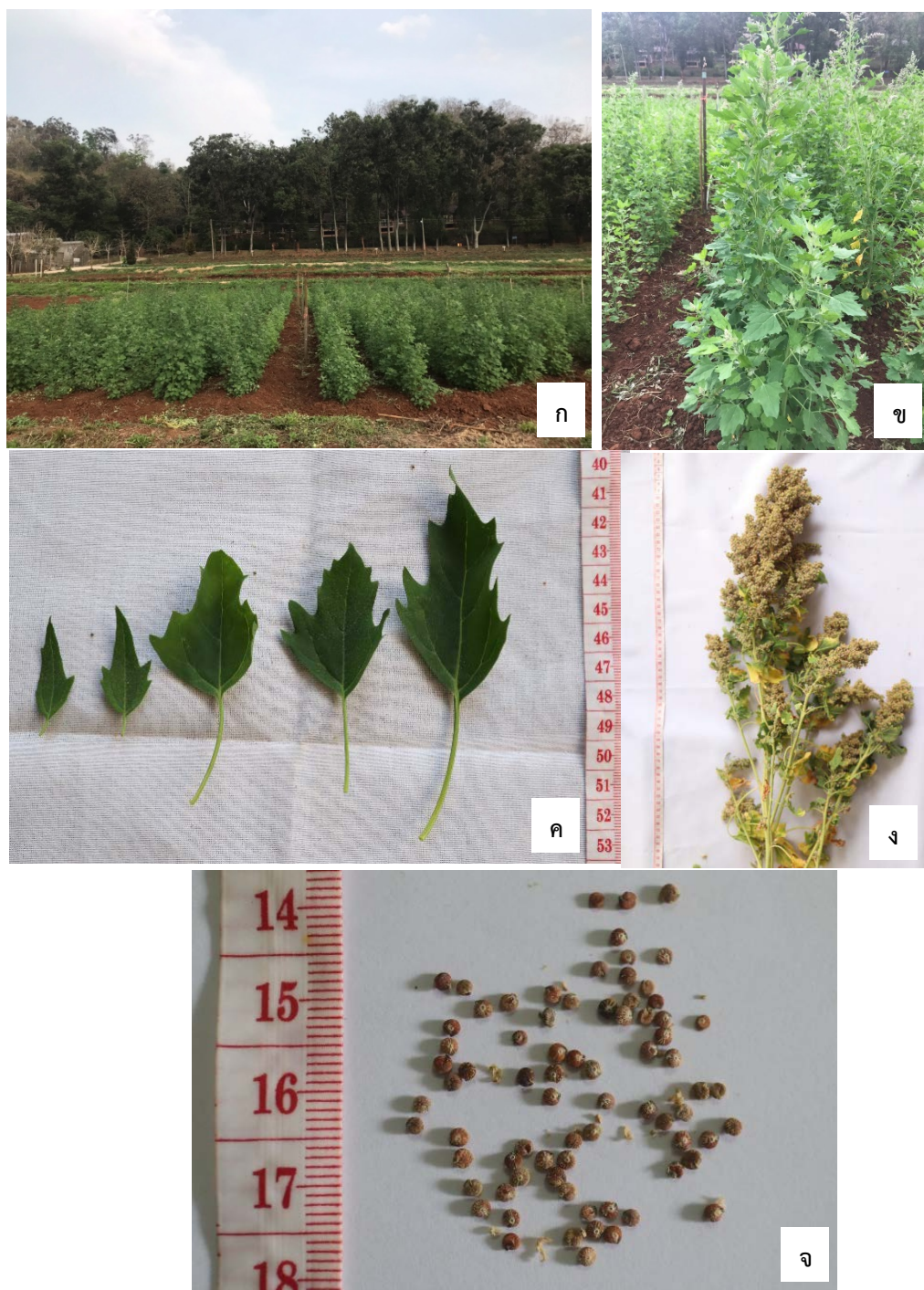
ปีพ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2559	เริ่มต้นปลูกทดสอบชั่วรุ่นที่ 1 คัดเลือกด้วยวิธี Single Seed Descent Selection	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม
2560	F_1	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม สถานีเกษตรหลวงปางตะ และสถานีวิจัยดอยปุย
2561	F_2	
2562	F_3	สถานีเกษตรหลวงปางตะ
2563	F_4	สถานีเกษตรหลวงปางตะ
	คีนัวพันธุ์โกเมนเกษตรหลวง	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

- ชนิด/ประเภท** ชื่อไทย คีนัวพันธุ์โกเมนเกษตรหลวงชื่อวิทยาศาสตร์ *Chenopodium quinoa* ‘Komen Kaset Luang’ วงศ์ Amaranthaceae ไม้ล้มลุกอายุหนึ่งปี
- ราก** ระบบรากแก้ว รากลึก 15 – 20 เซนติเมตร
- ลำต้น** ลำต้นตั้งตรง สูง 100 – 130 เซนติเมตร สีเขียวอมเหลืองเล็กน้อย โคนลำต้นตันกลม และเป็นเหลี่ยมเมื่อใกล้ส่วนปลายยอด มีกิ่งแขนงน้อย
- ใบ** ใบเดี่ยว รูปใบหอก รูปไข่ และรูปสามเหลี่ยม เรียงตรงข้าม ขอบใบหยัก เป็นแฉก แผ่นใบเป็นคลื่น ใบอ่อนมีขนที่มีลักษณะเป็นเม็ดกลมเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วแผ่นใบ
- ดอก/ช่อดอก** ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง ออกที่ปลายยอดหรือตามซอกใบและกิ่ง ยาว 25–50 เซนติเมตร ช่อดอกสีเหลืองอมน้ำตาล
- ผล/เมล็ด** ผลเป็นแบบผลแห้งเมล็ดล่อน เมล็ดรูปทรงกระบอก รูปทรงกรวย หรือรูปไข่ มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 มิลลิเมตร สีน้ำตาลแดง

ลักษณะอื่น ๆ

คุณค่าทางโภชนาการต่อ 100 กรัม (3.5 ออนซ์)		คุณค่าทางโภชนาการต่อ 100 กรัม (3.5 ออนซ์)	
แป้ง	46.22 g	แมกนีเซียม	313.40 g
โปรตีน	20.46 g	แคลเซียม	89.71 g
ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ DPPH (IC ₅₀)	2.03 g/ml	แมงกานีส	4.29 g
ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ FRAP	67.03mg Fe(II)	ทองแดง	4.79 g
ฟีนอลิก	32.93 mg	สังกะสี	5.84 g
ฟลาโวนอยด์	237.99 mg	กำมะถัน	220.90 g
โพแทสเซียม	1713.23 mg	เหล็ก	8.30 g
ฟอสฟอรัส	779.84 mg	เถ้า	2.89 g

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของคีนัวพันธุ์โกเมนเกษตรหลวง

ก ต้น ข ใบ ค ช่อดอก ง เมล็ด

คีนัวพันธุ์โกเมนเกษตรหลวง